

+

+

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
מועד הבחינה: חורף תשס"ה, 2005
מספר השאלון: 913081

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט

תולדות עם ישראל בדורות האחרונים

לבתי ספר דתיים

יחידות ו'ט'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	—	(25 × 1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25 × 1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(15 × 2)	—	30	נקודות
פרק רביעי	—	(4 × 5)	—	20	<u>נקודות</u>
סה"כ	—		—	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראה מיוחדת: הבא בתשובותיך עובדות, ואל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

+

+

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 1-3.

1. העלייה הראשונה

- א. מדוע העלייה שהחלה ב-1882 נקראת "העלייה הראשונה", אף על פי שקדמו לה עליות אחרות? (9 נקודות)
- ב. הצג שני גורמים למתיחות שהייתה בין פקידי הברון רוטשילד לאיכרי המושבות. (8 נקודות)
- ג. הסבר מחלוקת אחת שהייתה בין אנשי "היישוב הישן" לאנשי העלייה הראשונה. (8 נקודות)

2. שיתוף פעולה ומאבק בין היישוב היהודי לבריטים בתקופת מלחמת העולם השנייה

- א. הצג שתי סיבות לשיתוף הפעולה הצבאי של היישוב היהודי עם הבריטים במלחמת העולם השנייה. (9 נקודות)
- ב. מה הייתה "תכנית הצפון", ומה היה המניע לגיבוש תכנית זו? (7 נקודות)
- ג. הצג והדגם שני תחומים (מלבד התחום הצבאי), שבהם נאבק היישוב היהודי בבריטים בתקופת מלחמת העולם השנייה. (9 נקודות)

3. מהדיון באו"ם עד הכרזת המדינה

- א. ציין שתי המלצות של הרוב בוועדת החקירה של האו"ם (ועדת אונסקו"פ) בשאלת ארץ-ישראל. (7 נקודות)
- ב. הצג קושי ביטחוני אחד שהיה ליישוב היהודי בשלב הראשון של מלחמת העצמאות (דצמבר 1947 - מרץ 1948), וקושי מדיני אחד שהיה ליישוב היהודי בתקופה זו. (9 נקודות)
- ג. מה היה המפנה במדיניות הצבאית של היישוב היהודי, מאפריל 1948 עד הכרזת המדינה?
הסבר כיצד בא מפנה זה לידי ביטוי באחת מהפעולות הצבאיות. (9 נקודות)

/המשך בעמוד 3/

פרק שני (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 4-6.

4. האידיאולוגיה הנאצית

- א.** הבא שתי סיבות לעלייה בתמיכת העם הגרמני במפלגה הנאצית, בתקופת רפובליקת ויימאר (1919-1933). (9 נקודות)
- ב.** הסבר את העיקרון "מרחב מחיה" על פי האידיאולוגיה הנאצית. (8 נקודות)
- ג.** הצג שני רעיונות אנטישמיים שהיו נפוצים בתעמולה של הנאצים נגד היהודים, והסבר כיצד רעיונות אלה קשורים לתורת הגזע. (8 נקודות)

5. גורל היהודים בתקופת השואה

- א.** הצג שני גורמים שהשפיעו על מצב היהודים במדינות צפון אפריקה בתקופת השואה, והסבר את השפעתם. (8 נקודות)
- ב.** כתוב שני דברים המייחדים את שואת יהודי הונגריה. (8 נקודות)
- ג.** מדינות העולם החופשי כמעט שלא פעלו להצלת יהודים במלחמת העולם השנייה. פֶּרט שני הסברים שניתנו לכך. (9 נקודות)

6. גטאות

- א.** פרט שתי פעולות שעשו הנאצים, אשר החריפו את המצוקה הכלכלית של היהודים בגטאות, וכתוב כיצד ניסו היהודים להתמודד עם מצוקה זו. (8 נקודות)
- ב.** הצג שני מניעים שהביאו אנשים להצטרף ליודנראט, ושיקול אחד של המתנגדים להצטרף ליודנראט. (8 נקודות)
- ג.** הצג מטרה אחת שהייתה לתנועות הנוער בגטאות (מלבד התארגנות למרידה), והבא שתי דוגמאות לפעילותם. (9 נקודות)

פרק שלישי (30 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 7-10 (לכל שאלה – 15 נקודות).

7. הסבר את תפיסת הגאולה של הרבנים קלישר ואלקלעי, והצג את הפתרון שהציע משה הס לבעיה היהודית.
8. מה היה הגורם להקמת "הפועל המזרחי"? הצג רעיון אחד של התנועה.
9. הצג את השקפת ז'בוטינסקי בנוגע לסכסוך היהודי-ערבי, ובנוגע למנדט הבריטי.
10. מה הביא להתארגנות תנועת "הבריחה", ובמה היא השפיעה על המאבק להקמת המדינה?

פרק רביעי (20 נקודות)

כתוב בקצרה על חמישה מהמושגים ומהשמות 11-18 (לכל מושג / שם – 4 נקודות).

11. "סופות בנגב"	15. תכנית בילטמור
12. "אעלה בתמר"	16. "השבת השחורה"
13. הרב ריינס	17. הסכם ריבנטרופ-מולוטוב
14. פרשת תל-חי	18. חסידי אומות העולם

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט